

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Plein 2
2511 CR Den Haag

Datum 17 oktober 2007
Ons kenmerk D/2007028350
Onderwerp Schriftelijke vragen over het schrappen van projecten en de financiering van
Defensiematerieel dat relevant is voor uitzendingen

Hierbij bied ik u de antwoorden aan op de vragen van het lid Boekestijn over het schrappen van projecten en de financiering van Defensiematerieel dat relevant is voor uitzendingen (ingezonden 8 oktober 2007 met kenmerk 2070801680).

DE MINISTER VAN DEFENSIE

E. van Middelkoop

2070801680

1

Geldt binnen de NAVO de regel dat landen die minder dan het NAVO-gemiddelde uitgeven aan defensie tenminste hun defensie-uitgaven in reële termen moeten laten groeien?

2

Blijft, ondanks de extra uitgaven die op basis van het recente regeerakkoord voor Defensie worden gedaan, de Nederlandse defensiebegroting als percentage van het Bruto Nationaal Product nog steeds een dalende lijn vertonen?

De Navo hanteert een norm voor defensie-uitgaven van de lidstaten van 2 procent van het BBP. Landen die deze norm niet halen, worden geacht te streven naar een groei in reële termen.

De Nederlandse defensiebestedingen voor 2006 bedroegen 1,5 procent van het BBP (zie hiervoor ook de antwoorden op vragen over het defensiebeleid op hoofdlijnen, van 24 augustus 2007). De toevoeging van 250 miljoen euro aan het defensiebudget is incidenteel van aard en betreft de periode 2008 tot en met 2011. Voor de desbetreffende jaren heeft dit een (beperkt) positief effect op het percentage. Zoals aangekondigd in de beleidsbrief *Wereldwijd dienstbaar* (d.d. 18 september 2007) zullen de komende tijd verkenningen worden uitgevoerd naar het niveau van de defensiebestedingen op langere termijn, mede in relatie tot het huidige ambitieniveau en in bondgenootschappelijk perspectief.

3

Is het waar dat de secretaris-generaal van de NAVO recentelijk een brief aan u heeft geschreven waarin hij kritiek uit op het door bezuinigingen ingegeven voornemen om de tomahawkraketten niet aan te schaffen en om niet langer deel te nemen aan de ontwikkeling van onbemande vliegtuigen? 1)

De secretaris-generaal van de Navo heeft mij onlangs een brief geschreven over de voornemens van Defensie. Hij onderschreef de keuzes die wij maken met het oog op de verdere versterking van onze operationele capaciteiten. Wel betreurde hij het dat Nederland vooralsnog niet langer geld reserveert voor enige projecten die de Navo van belang acht, met name de Tactom en de MALE UAV.

4

Deelt u de analyse van de NAVO dat er een ernstig gebrek aan tomahawkraketten en onbemande vliegtuigen is binnen het bondgenootschap en dat deze projecten met het oog op de toekomstige veiligheidssituatie een sleutelrol vervullen?

5

Bent u bereid om, mede naar aanleiding van de kritiek van de secretaris-generaal van de NAVO, deze geplande bezuinigingen te heroverwegen?

De operationele betekenis van de MALE UAV staat buiten kijf. De budgettaire kaders van Defensie bieden nu echter onvoldoende ruimte voor een dergelijke nieuwe capaciteit waarvoor ook weer ondersteunende capaciteiten nodig zijn. Defensie schaft wel extra *Short range UAV's* aan waarmee de operationele commandant de beschikking krijgt over een waardevol waarnemingsmiddel. Met de komst van de NH-90 helikopter en de vervanger van het F-16 vliegtuig zullen de lucht-grondwaarnemingscapaciteiten van de krijgsmacht nog verder toenemen.

De Tactom kan een bijdrage leveren aan diverse militaire operaties en aanschaf ervan zou tot een uitbreiding van inzetopties leiden. Gegeven de budgettaire kaders en op grond van operationele ervaringen acht ik andere versterkingen op dit moment belangrijker.

6

Wilt u deze vragen beantwoorden voor het Algemeen Overleg NAVO Defensie ministeriële bijeenkomst op 17 oktober 2007?

Ja.

1) Zie 'Kritiek Navo op bezuiniging bij defensie', De Telegraaf, 28 september 2007